

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ПОСТІНДУСТРІАЛЬНИХ
КРАЇН»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	292 Міжнародні економічні відносини ОПШ Міжнародні економічні відносини
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., семінарських занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника(ів)	Дейнека Тетяна Анатоліївна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор, каб. 473 (навчальний корпус № 4) e-mail deineka.tetiana@pdau.edu.ua , тел. (0532) 56-98-24 сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/deyneka-tetyana-anatoliyivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні
Компетентності	загальні: ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. спеціальні: СК 2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі. СК 7. Здатність аналізувати й оцінювати гео економічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.
Результати навчання	РН 7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК
(SOFT SKILLS)

Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах (стресостійкість, збагачення емоційного інтелекту), здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг), володіння іноземною мовою, правова, політична, екологічна грамотність (громадські соціальні навички), медіаграмотність тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Надати знання щодо економічної політики постіндустріальних країн, засад її формування і практики здійснення

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Теоретичні засади формування економічної політики постіндустріальних країн.
- Тема 2. Економічне зростання, його чинники та структурна політика постіндустріальних країн.
- Тема 3. Науково-технічна (інноваційна) політика постіндустріальних країн.
- Тема 4. Інвестиційна політика постіндустріальних країн.
- Тема 5. Фіскальна та грошово-кредитна (монетарна) політика постіндустріальних країн.
- Тема 6. Державна політика у сфері відносин власності та підприємництва.
- Тема 7. Зовнішньоекономічна політика постіндустріальних країн.
- Тема 8. Соціальна компонента економічної політики постіндустріальних країн.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

- словесні методи: лекція, розповідь, пояснення;
- наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження;

– *практичні методи*: вправи, робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, графічні роботи, есе, реферування).

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

– *методи формування пізнавальних інтересів*: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти;

– *методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності*: роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки та зауваження.

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання

– *інтерактивні методи навчання*: дискусії, диспути, дебати; проєктування професійних ситуацій; розроблення і презентація проєктів; метод «Займи позицію»; метод «Мікрофон»; «Мозковий штурм»;

– *методи інтерактивної візуалізації навчального матеріалу*: стрічка подій;

– *комп'ютерні, мультимедійні методи*: використання мультимедійних презентацій.

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

– *методи усного контролю*: опитування; бесіда; доповідь;

– *методи письмового контролю*: контрольна робота; самостійна робота; есе; творче завдання;

– *методи самоконтролю*: самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись термінів – дат і часу аудиторного виконання видів робіт або дистанційного (на платформі LMS Moodle).

Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на 25% нижче. Перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

- щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

- щодо відвідування занять

Відвідування занять є обов'язковим

- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>

- щодо оскарження результатів оцінювання

Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки (Порядок оскарження результатів контрольних заходів у ПДАУ викладений у розділі 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті) <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Геополітичні та гео економічні зміни, формовані під впливом російської агресії, та оновлення місця України у світовому просторі / Наук. ред. В.Юрчишин. Київ: Центр Разумкова, 2022.103 с.
2. Глобальна економіка: навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей. Укл.: С.І. Белей, С.В. Бойда, М.І. Колосінська; Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. 227 с.
3. Задоя А.О. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Ч. 1 / А.О. Задоя, А.С. Магдич, О.А. Задоя. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 142 с.
4. Міжнародні економічні відносини та світова політика. Ч. 1: Навчальний посібник / Лютак О.М., Баула О.В., Галазюк Н.М., Зелінська О.М., Корольчук Л.В., Кравчук П.Я., Урбан О.А., Полянська Т.О. Луцьк: СПД Галяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. 324 с.
5. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб.; уклад.: В. В. Дергачова, К. О. Кузнецова, І. М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О. С. Ченуша. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с.
6. Моделі глобальної економіки. Конспект лекцій (опорний конспект лекцій) укладач: д.е.н., проф. Ушкаренко Ю.В. Херсон. Херсонський державний університет. 2020. 42 с.
7. Нараєвський С. В., Редько К.Ю. Економіка зарубіжних країн: конспект лекцій; навч. посіб. для студентів Спеціальності 051 «Економіка». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 104 с.
8. Сидоров О.А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручн. / О.А. Сидоров, Н.О. Фісуненко, Т.В. Альошина; ред. П.А. Фісуненко. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с. Callahan William A. Sensible Politics Visualizing International Relations, Oxford University Press, 2020. 364 p.
9. Ус С. А., Палехова Л. Л. Моделювання сталого розвитку: навч. посіб.; за заг. ред. Л. Л. Палехової. М-во освіти і науки України, Нац.техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : вид-во «Свідлер А.Л». 2024. 160 с.
10. Цілі сталого розвитку (Глобальні цілі). URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>.
11. Carbaugh R. International Economics. South-Western College Publishing; 18th edition, 2022. 576 p.
12. Schenk Catherine R. International Economic Relations since 1945 (The Making of the Contemporary World) Routledge; 2nd edition 2021. 180 p.
13. Williamson J. The World Economy: A Textbook in International Economics. 480 p. URL : <https://www.slideshare.net/fofoasasaZZ/the-world-economy-a-textbook-in-international-economics-pdf-97337768>
14. World Economic Situation and Prospects. Department of Economic and Social Affairs United Nations, 2022. 232 p.

Допоміжні

1. Амеліна І. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 256 с.
2. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка: монограф. / за ред. О. І. Рогача. Київ: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 368 с.
3. Глобальна економіка: підруч. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка», «Економічна кібернетика», «Економіка бізнес-підприємства» / І. М. Грінько ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 111 с.
4. Головчук Ю. О., Пчелянська Г.О. Економіка та держава: навч. посіб.: Київ: ЦУЛ, 2020. 70 с.
5. Діджиталізація сучасної системи міжнародних відносин: монографія / А. С. Філіпенко, Н. В. Резнікова, О.І. Рогач та ін.; за ред. О.І. Шниркова. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2020. 236 с. Режим доступу : <http://surl.li/uqtuoe>
6. Європейські стратегії розвитку: досвід для України : монографія / за заг ред. І. В. Артємова. Ужгород : РІК-У, 2023. 552 с. URL: http://eurodev.uzhnu.edu.ua/images/files/MONO_2023_2_compressed.pdf
7. Кузнецова Н. Б. Сучасний стан та перспективи розвитку креативних індустрій за умов пандемії COVID-19: навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ 2020. 180 с.
8. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. Ю. Г. Козак. К : ЦУЛ, 2021. 400 с.
9. Новий світогляд лідерства в умовах четвертої промислової революції та його вплив на вибір технології управління: Колективна монографія / за ред. д.е.н, професора Полянської А. С. Івано-Франківськ, 2024. 360 с.
10. Процеси економічної дезінтеграції в сучасному світовому господарстві: монографія / О. І. Шнирков, А. С. Філіпенко, Н. В. Резнікова та ін.; за ред. О. І. Шниркова. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 159 с.
11. Резнікова Н., Панченко В. Репортажі із цивілізаційних фронтів. На передовій міжнародної економічної політики. К. : Аграр Медіа Груп, 2023. 234 с. URL: <http://surl.li/qmcaqt>
12. Ушкаренко Ю.В., Чмут А.В., Синякова К.М. Креативна економіка: сутність поняття та значення для України в умовах європейської інтеграції: навч.-метод.посіб. Київ: ЦУЛ, 2019. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/18_ukr/10.pdf
13. Шкарлет С. Особливості взаємодії креативних індустрій та фінансових установ: навч. посіб.: Запоріжжя: ЗНУ, 2019. 218 с.
14. Pedchenko N., Shkurupii O., Deyneka T., Verhal K., Tul S. Vector and structural changes in the modern world. Financial And Credit Activities: Problems Of Theory And Practice. 2020. № 3 (34). P. 441-450. URL: <http://fkd1.ubs.edu.ua/article/view/215590>

Інформаційні ресурси

1. International Monetary Fund. URL : <https://www.imf.org/en/Home>
2. Group of Seventy Seven. URL: <http://www.g77.org>
3. Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors. URL: <http://www.g20.org>
4. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL : <https://www.oecd.org/>
5. Paris Club. URL: <http://www.clubdeparis.org>
6. The Club of Rome. URL: <http://www.clubofrome.org>
7. United Nations Conference on Trade and Development. URL : <https://unctad.org/>
8. United Nations. URL : <https://www.un.org/en/>
9. United Nations Industrial Development Organization. URL : <https://www.unido.org/>
10. World Bank Group. URL : <https://www.worldbank.org/en/home>
11. World Trade Organization. URL : <https://www.wto.org>

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин,
протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування	тести	доповідь / реферат / презентація	завдання самостійної роботи	
Тема 1. Теоретичні засади формування економічної політики постіндустріальних країн.	3	3	10	4	10
Тема 2. Економічне зростання, його чинники та структурна політика постіндустріальних країн.	3	3		4	10
Тема 3. Науково-технічна (інноваційна) політика постіндустріальних країн.	3	3		4	10
Тема 4. Інвестиційна політика постіндустріальних країн.	3	3		4	20
Тема 5. Фіскальна та грошово-кредитна (монетарна) постіндустріальних країн.	3	3	10	4	10
Тема 6. Державна політика у сфері відносин власності та підприємництва	3	3		4	10
Тема 7. Зовнішньоекономічна політика постіндустріальних країн	3	3		4	10
Тема 8. Соціальна компонента економічної політики постіндустріальних країн.	3	3		4	20
Разом	24	24	20	32	100

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях впродовж семестру у формі усного опитування, розв'язування тестів, виконання реферату/презентації, виконання завдань самостійної роботи

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є залік.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним результатом навчання навчальної дисципліни та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом.

Мінімальний пороговий рівень оцінки за програмним результатом навчання не може бути нижчим за 60 % від підсумку максимально можливої кількості балів.

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- *опитування (0 – 3 бали):*

0 балів – здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або виявив неспроможність висвітлити питання (тему) чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновків, узагальнення;

1 бал – здобувач вищої освіти у цілому оволодів суттю питань з навчального матеріалу (теми), виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу;

2 бали – здобувач вищої освіти виявляє достатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу (теми), аналізує матеріал та робить власні висновки. Питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки та неточності;

3 бали – здобувач вищої освіти демонструє глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми (теми), проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал;

- *розв'язування тестів (0 – 3 бали):*

0 балів – здобувач вищої освіти відповідає менше, ніж на 50 % тестів;

1 бал – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 50-70 % тестів;

2 бали – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 71-90 % тестів;

3 бали – здобувач вищої освіти правильно відповідає на 91-100 % тестів;

підготовка доповіді, реферату, презентації (0 – 10 балів):

0 балів – тема реферату не розкрита, список використаної літератури містить менше 2 наукових джерел, оформлення документу здійснено з критичними порушеннями, презентація відсутня, здобувач відмовляється від захисту;

1-4 бали – тема реферату викладена правильно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація відсутня або не висвітлює предмет аналізу у повному обсязі, здобувач при захисті реферату не повною мірою володіє матеріалом за темою реферату;

6-9 балів – тема реферату викладена правильно, матеріал реферування відповідає вимогам досягнення результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація висвітлює предмет аналізу, але має вади недостатньої конкретизації матеріалу, здобувач при захисті реферату достатньою мірою володіє матеріалом за темою реферату;

10 балів – проблема, яка розглядається в рефераті, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел 5-6 позицій, оформлення документу відповідає стандарту, презентація наявна і повністю висвітлює досліджувану тему, здобувач при захисті реферату демонструє повне засвоєння матеріалу;

виконання завдань самостійної роботи (0 – 4 бали):

0 балів – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 50 % від загального обсягу;

1 бал – обсяг виконаної роботи становить 50 % до 70 % загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаних завдань становить від 71-90 % загального обсягу;

3-4 бали – обсяг виконаних завдань становить від 90 % до 100 % від загального обсягу.